

Täydellinen päivä

Gabriel Korpi

Täydellinen päivä

Gabriel Korpi

Täydellinen päivä

Rikosromaani

© 2020 Gabriel Korpi

Kustantaja BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Kannen suunnittelu ja taitto **nallegraf**

Kannen valokuva: Uki Eiri / Pixabay

ISBN 978-952-80-3555-8

*Oh, it's such a perfect day
I'm glad I spent it with you
Oh, such a perfect day
You just keep me hanging on
You just keep me hanging on*

*You're going to reap just what you sow
You're going to reap just what you sow
You're going to reap just what you sow*

1.

Syys hyökkäsi kimppuun saman tien, kun Valo astui Merihaassa Janin asunnon rappukäytävästä ulos lokakuun aamuun. Vielä edellisiltana takki oli sopinut säähän jotenkuten, mutta nyt se oli auttanut liian kesäinen, vaikka kaulusta kuinka veti korville. Valo oli jäässä jo puolivälissä Hakaniemenrantaa. Pitää kai ostaa uusi pipo. Vihreä viimetalvinen oli reunasta rikki, ja Sylvi oli sitä paitsi ominut sen kesän aikana nukkumapaikakseen ja kuorruttanut anteliaasti kissankarvalla. Valo päätti kävellä saman tien Elannon tavarataloon pipo-ostoksille. Hakaniemen torin laitaan päästyään hän tajusi tarvitsevänsä myös hanskat, juuri sellaiset, joita torilla näytti olevan

myynnissä. Mustat, vuorelliset nahkahanskat valittuaan hän päätti mennä kahvitelttaan lämmittelemään.

Se siitä kesästä sitten. Mutta kahvi oli hyvää ja kuumaa, ja sen kanssa tuli munkkipossu, kun sellaisen tilasi.

“Sehän on Valo. Sinä olet kasvanut. Eihän sinua meinaa tunnista. Ja sinun tukkasikin on kasvanut. Onpas se niskasta pitkä. Etkös sinä enää käy parturissa.”

Valo kääntyi. Halaus vei hänet silmänräpäyksessä takaisin 60-luvulle. Tuoksukin oli sama: munkinrasva ja kahvi ja hiuslakka.

“Meeri, mitä kuuluu?”

“Samaa kuin ennenkin. Ota poika toinen munkki että jaksat. En minä laske.”

“Silloin sinä laskit kun minä olin pikkupoika.”

“No se oli silloin. Te lapset olisitte syöneet koko päivän kassan ellen minä olisi vahtinut.”

“Minä vein kerran yhden”, tunnusti Valo.

“Minä tiesin”, sanoi Meeri. “En minä sanonut Lahjalle. Se oli Valterin hautajaisten jälkeen ja minä ajattelin että vissiin sinä sen possun tarvitsit.”

“Kiitos”, sanoi Valo.

“Jokos sinä olet jonkun kivan friidun löytänyt?” tiedusteli Meeri.

“En minä ole niin etsinytkään”, sanoi Valo täysin vilpittömästi.

“Minä kuulin että sinä pyörität sitä Ollin romuliikettä nykyään,

onko se ihan totta? Että luovuit hyvästä työpaikasta? Mitä se Lahjakin sanoisi jos tietäisi”, päivitteli Meeri.

“Totta se on”, vahvasti Valo, eikä viitsinyt ryhtyä selittämään sen enempää. “Että jos tarvitset astioita tai tuoleja tai melkein mitä vaan niin aina voi kysyä.”

“Astioita minulla piisaa, mutta nyt kun tuli puheeksi niin avusta olisi kyllä apua.”

“Kyllä minä voin jäädä pöytiä kantamaan jos tarvitaan”, sanoi Valo.

Meeri käännähti hetkeksi pois päin ja madalsi sitten ääntään.

“Toisenlaista apua. Tai tuo sisko tarvitsee. Se on tuolla. Myy kukkia. Sinä et kyllä muista Liisaa. Muutti Ruotsista takaisin kun sinä olit jo lähtenyt kotoa. Voitko tulla minun luokse illalla?”

“Sama osoite kuin ennenkin?”

Meeri nyökkäsi ja kaatoi Valolle lisää kahvia. “Syödään sitten kaalikääryleitä.”

Flemarin rappukäytävän nimet olivat vaihtuneet, mutta haju oli säilynyt. Meeri avasi touhukkaana oven ja hätisti Valon kohti keittiötä, missä Liisa kattoi sinivalkeisia Arabian lautasia pöytään. Maito ei sentään enää ollut kannussa, mutta puolukkahillo oli samanlaisessa Karhulan purkissa kuin takavuosinakin. Valo odotti puolittain kuulevansa mummovainansa Lahjan äänen komentavan Meerin

mustavalkoista kissaa alas sohvalta (ja Meerin kivahtavan, että kyllä Hektor sai sohvalla olla), mutta muisto häipyi, kun Meeri väänsi telkkariuutisia lujemmalle. Jotain hölinää taas roskapankeista ja takavarikoista, ja pääministeri Lipponen, joka Valon mielestä muistutti äreää poliisikoiraa hänen uransa alkuvuosilta. Lama oli mielentila, joka ei vielä ollut menossa minnekään, vaikka tilastonikkarien käpyröissä niin sanotusti ohi olikin. Kun ruudussa vilahti ulkoministeri Halonen, Meeri katsahti tätä hyväksyvästi ja sanoi: “Kato nyt, Liisa. Mä tiesin aina että Lyylin likka pääsee pitkälle. Tiedä vaikka siitä tulis joskus presidentti.” Liisa pudisteli päätään – kaikkea sitä.

Kaalikäryleet olivat herkullisia, ja Valo söi niitä kiitollisena kuusi kappaletta. Meeri lappoi hänelle lisää puolukkahilloa ja tarjosi perunoitakin, mutta lopulta Valoon ei enää mahtunut. Liisa laittoi kahvin tulemaan ja leikkasi pullaa tarjolle. Kun kahvi oli kaadettu keltaisiin kuppeihin ja jokaisen lautasella oli jotain, Meeri sammutti sekä television että radion. Siskokset katsoivat toisiinsa ja vaikenivat kuin yhteisestä sopimuksesta. Kaksi silmäparia tuijotti Valoa vakavina. Valo ei sanonut mitään. Hän tiesi että sieltä ne sanat tulisivat, kun malttoi odottaa.

“Liisalla oli poika”, aloitti Meeri. “Antero. Vanhempi kuin sinä. Kävi se joskus täällä lomillakin pienenä, mutta et sinä varmaan sitä muista. Semmonen hiljanen. Niin kuin tuo Liisakin.”

Liisa katsoi Valoa ja sen silmissä oli jotain kiiltävää. Se ei edelleen-

kään sanonut mitään vaan katsoi siskoaan ja odotti tämän jatkavan.

“Antero kuoli kaksi vuotta sitten. Oli tulossa baarista. Putosi kalliolta. Lehdenjakaja löysi sen aamulla. Liian myöhään.”

Liisa katsoi suoraan Valoon – anovasti, kuin odottaen, että Valo ymmärtäisi kaiken selittämättäkin.

“Me ajateltiin että se oli vahinko. Ja niin ajatteli poliisikin. Sitä kautta Antero välillä kulki, omia reittejään. Kamalaaahan se oli mutta minkä sille voi, kävi niin kuin kävi. Joskus jalka lipeää vaikka olisi selvin päinkin. Eikä Antero ollut selvin päin. Ei silloin eikä usein muutenkaan enää niihin aikoihin.”

Valo otti toisen palan pullaa.

“Mutta mitäs jos se ei ollutkaan vahinko?” kysyi Meeri. Liisa nyökkäsi pontevasti.

“Miksei se olisi ollut?” kysyi Valo. Siskokset katsoivat taas toisiinsa. Liisa nousi ja kävi olohuoneessa. Kun hän tuli takaisin, hän laittoi pöydälle kirjekuoren.

“Avaa se”, kehotti Meeri. Valo teki työtä käskettyä. Kuoressa oli päällä nimi ja osoite ja postimerkki ja postileima. Sisällä oli kuulakärkikynällä tikkukirjaimin viivapaperille kirjoitettu viesti. Valo luki sen huolellisesti ja laittoi paperin takaisin kuoreen.

“Näytttekö te tämän poliisille?”

“Liisa löysi tämän vasta viime viikolla. Siivottiin Anteron kaapit ja vietiin vaatteet ja kirjat ja levyt rälläkkään.”

“En minä pystynyt aikaisemmin”, kuiskasi Liisa. “Sattui niin kamalasti.”

“Miksi niitä jonkun kännipäissään kolhiintuneen ja paleltuneen postit kiinnostaisivat”, sanoi Meeri. “Kun se oli niiden mielestä niin selvä tapaus. Ja niin tietysti meidänkin. Mutta jos se ei sitten ollutkaan?”

“Mitä te haluaisitte että minä tekisin?” Valo kysyi lempeästi.

Nyt tuntui Meerikin menevän sanattomaksi. Sitä ei usein tapah-
tunut.

“En minä oikein tiedä”, hän tunnusti lopulta. “Ehkä me ajateltiin että sinä tietäisit mitä kannattaisi tehdä.”

“Kun sinä olet poliisi”, sanoi Liisa.

“Minä en enää ole poliisi”, korjasi Valo.

“No joku semmoinen kuitenkin. Sinä tiedät miten asioita selvi-
tetään.”

Valo katseli kirjekuorta ja Liisan pyöreitä kasvoja ja poskea pitkin hiljalleen valuvaa kyyneltä, jonka hänen sisarensa pyyhkäisi kämme-
neensä. Silitti päätä.

“Kaikkein kamalinta on kun oma lapsi kuolee”, sanoi Meeri. “Oli se ihan minkä ikäinen tahansa.” Jossain Valon takaraivossa häiväh-
ti muistuma jostain, mihin Lahja oli joskus viitannut: siihen, että Meerillä ei ollut koskaan ollut elävää lasta yhtä yötä kauempaa.

“Voin minä kysellä, jos te haluatte”, sanoi Valo. “Onko teillä mi-
tään käsitystä siitä mihin tämä voisi liittyä?”

Liisa vilkaisi Meeriin. Meeri rykäisi. “Oli se onnettomuus. Mutta ei se ollut Anteron vika.”

“Tai olihan se tavallaan Anteron vika. Mutta ei Antero tahallaan. Ei kukaan semmoista tahallaan”, sanoi Liisa. Se oli pitkä puhunta

Liisalta.

“Antero kävi välillä töissä Vantaalla”, täydensi Meeri. “Auttelemassa yksityisessä lastentarhassa. Teki kaikenlaista, korjaili ja haravoi ja hiekoitti ja vaihtoi lamput ja mitä sitä nyt on sellaista pientä talkkaripuuhaa. Siitä oli lehti-ilmoitus ja Antero sai töitä. Tuommoinen osa-aikainen keikkahomma sopi sille hyvin.”

“Se sattui syysaikaan”, sanoi Liisa.

“Se onnettomuus sattui syysaikaan”, sanoi Meeri. “Siellä oli purettu pihalta vanha vaja. Antero oli jättänyt purkutavarat yöksi läjään ja oli tulossa seuraavana päivänä hakemaan ne peräkärriyllä pois.”

Liisan naama väännyi vähän. Se ei ollut itkua vielä, tai oli se sisältäpäin, mutta mitään ei kuulunut. “Syyttivät siitä Anteroa”, hän sanoi.

“Siitä onnettomuudesta”, Meeri jatkoi. “Että se tyttö kuoli. Kolme vuotta vanha. Lapset on niin vikkeliä. Oli mennyt sinne kasan alle ja kasa oli sortunut sen päälle. Ei huomattu ajoissa.”

“Ja siitä oli tutkinta?” kysyi Valo.

“Oikeus päätti, että se oli kuolemantuottamus”, sanoi Meeri. “Eihän sitä kasaa olisi sillä tavalla saanut jättää. Mutta eihän kukaan semmoista tahallaan. Ei Antero eikä kukaan muukaan.”

“Mitä sitten tapahtui?”

“Antero ei enää saanut töitä. Ei se olisi enää pystynytäkään. Ryhtyi vaan juomaan”, sanoi Meeri.

“Joi Antero aiemminkin”, myönsi Liisa.

“Mutta ei samalla tavalla”, täydensi Meeri. “Tosissaan.”

“Minä jo ajattelin että menee kohta koko mies, mutta onneksi oli edes ne ryyppykaverit, kavereita kuitenkin”, sanoi Liisa. “Siitä oli vähän apua.”

“Oliko tyttöystävää?”

“No mikä tyttö se Satu nyt enää oli. Mutta semmoinen kuitenkin. Hiljainen. Ei Antero sitä montaa kertaa kotiin tuonut, ei Antero muutenkaan enää kotona viihtynyt”, kommentoi Meeri.

“Otatko sinä Valo vielä kahvia? Minä voin keittää lisääkin,” sanoi Liisa.

“Kiitos, ei enää, menee yöunet”, vastasi Valo. Vaikka menivät ne välillä monesta muustakin.

“Osaatteko sanoa mistä näitä kavereita tavoittaisi ja naisystävää? Missä ne istuu tähän aikaan vuodesta?” hän kysyi.

“En kyllä tiedä onko meillä mitään osoitteita tai numeroita. Minä käyn katsomassa. Oli niitä porukoita hautajaisissa. Laskivat ruusuja”, sanoi Meeri.

“Se Satukin oli semmoinen...” aloitti Liisa.

“...viinaanmenevä”, jatkoi Meeri suorasukaisesti. “Juoppo mikä juoppo. Antero sitä juotti. Tai kai ne juottivat toisiaan. Porukassa. Mitä niitä nyt oli, Pooki ja Antti ja en minä edes tiedä mitä kaikkia.”

“Missä ne joivat?”

“Missä milloinkin. Vanhoissa kapakoissa ja siinä baarissa mikä tuli osakepankin konttorin tilalle. Ja kesällä ulkona kallioilla ja puistossa.”

“Ehkä Antero muisteli kesää sinä iltana”, sanoi Liisa kaihoisasti. “Kun sieltä kalliolta tippui. En minä ymmärrä mitä se siellä siihen

aikaan teki.”

Meeri kävi naapurihuoneessa ja palasi valokuva kädessään.

“Tuossa on Satu.” Kuvasta katsoi kiltin näköinen ruskeatukkainen, pyöreäposkinen nainen.

“Antero oli ajatellut että naimisiin. Ei siitä sitten tullut mitään.”

“Se lastentarha lopetti kokonaan. Ja se lastentarhan johtajatar syytti kaikkia muita. Vaikka itse oli palkannut. Kun onnettomuus tapahtui niin tämä rouva itse oli silloin jossain Marmariksessa.” Meeri lausui paikannimen äärimmäisen, juhlallisen paheksuvasti.

“Sen lapsen vanhempia kävi niin sääliksi”, sanoi Liisa melkein kuiskaten. “Kun voisi jotenkin antaa takaisin sen lapsen. Pikkuinen tyttö. Sillä oli punainen pipo, jossa oli tupsu. Niin Antero sanoi kun tuli silloin kotiin ja alkoi itkeä ja sitten ryypätä.”

Liisa ja Meeri olivat pitkän aikaa hiljaa, eikä Valollakaan ollut juuri sillä hetkellä mitään sanomisen väartiä.

Ei näistä mitään mukavia keskusteluita tulisi, ajatteli Valo. Jos nyt pääsisi edes keskusteluihin asti. Hänellä ei ollut sydäntä sanoa edessään istuville naisille, että todennäköisesti mistään ei selviäisi yhtään mitään. Mutta jos siitä koituisi hitunen mielenrauhaa, että hän käy jututtamassa paria ihmistä, niin kyllä hän sen tekisi. Lahjan muistonkin takia. Ja niiden munkkien.

Kotiin päin kävellessään Valo painoi pipon syvemmälle päähänsä ja mietti, mistä lähtisi. Parasta varmaan taas aloittaa toimittajasis-

kon arkistojen luota, niin saisi kokonaiskuvan. Onnettomuutta oli takuulla reposteltu lehdissä joka vaiheessa. Jos oikein hyvin sattuisi, Viola olisi itse ollut kaivamassa jotain sellaista, mistä Valolle olisi nyt hyötyä. Oikeudenpöytäkirjat voisi käydä tilaamassa heti huomenna, koska niiden saamisessa kestäisi kuitenkin aikansa.

Martikaisen kanssa olisi ollut hyvä puhua, mutta herra eläkeläis-ylikomisario oli laittanut saarensa talviteloille kumppaninsa Andersin kanssa ja häipynyt Thaimaahan heti ensimmäisen räntäsateen jälkeen. Pysyisi kuulemma auringossa “siihen saakka kun siellä mörönperseessä taas näkee eteensä. Tasan ainoa asia mitä mä Suomesta kaipaon on Elli”. Koirallakin oli varmasti ikävä, vaikka Ellillä oli epäilemättä lokoisat olot Andersin siskontytön luona Tammisaaresa.

Valo katsoi joka puolella olevaa pimeää. Olisihan se varmaan mukavaa lähteä jonnekin lämpimään. Paras ystävä Helenakin oli jossain matkoilla. Mutta toisaalta – tämä oli hänen pimeänsä. Ihan tuttu pimeä. Hän tuli pimeän kanssa toimeen, ihan niin kuin kotisohvalla lekottelevat kissatkin, jotka tervehtivät häntä samaan aikaan haukotteleamalla ja naukumalla, kun hän avasi kotinsa oven Hauhontielle. Mutta jokin loitsu pitäisi kaikilla ihmisillä olla ennen nukahtamistaan, Valo mietti samalla, kun annosteli Whiskasia kuppeihin: kilpenä yötä vasten, siltana pimeään ja sen halki.

2.

Aamulla satoi: ei ravakasti, mutta tasaisen tylsästi kuin poliisin vappuparatiisissa. Valon teki mieli saunaan eikä suinkaan lenkille, mutta tottumus ja itsekuri patistivat juoksukampeet päälle ja työnsivät ovesta ulos. Valo kiersi Kumpulan ja Arabianrannan ja palasi Hauhontielle vettä valuvana, mutta synkän tyytyväisenä. Eipähän ollut ruuhkaa, eikä toisaalta vielä jäätä poluilla. Eikä pölyä eikä villikaneja. Sylvi ja Urho tuijottivat häntä sängyltä unisin ja paheksuvin kissankatsein: niitä ei saisi ulos tuohon keliin, vaikka sataisi silakoita.

Kuumassa suihkussa käytyään Valo soitti Janille, ihan vain sen takia, että oli joku, jolle soittaa, ja se tuntui mukavalta. Jan oli katsomassa uuden toimeksiantajansa, jonkin mainostoimiston tulevaa toimitilaa Fredalla. “Ne on niin hyviä että ne on edelleen pystyssä, vaikka iso osa Helsingin toimistoista on mennyt konkkaan tai kutistunut rusinaksi”, selitti Jan. “Ihanaa kun edes joku haluaa tosissaan investoida ja uskoor että kyllä tää kaikki taas kunnolla nousee. Mä suunnittelen niille siitä hyvästä Helsingin hienoimman toimiston. Turkoosia ja kultaa ja lasitiiltä ja samettia ja jukeboksi ja pallomeri ja vaikka mitä kaikkea kivaa, katsotaan mitä mä keksin. Mitä sä oot tänään tekemässä?”

Valo tuli maininneeksi saunan. Jan ehdotti saman tien Yrjönkatua iltapäivällä. Valo ähkäisi.

“Ei voi olla totta! Sä et ole ikinä ollut siellä? Siis koskaan ikinä?”

kiljaisi Jan.

“Kerran työn puolesta, mutta siitäkin on kauan. Ei ole mun juttu”, sanoi Valo ykskantaan.

“Se että se ei ollut sun juttu silloin ei tarkoita ettei se voisi olla sun juttu nyt. Yrjönkatu on Helsingin upeimpia paikkoja! Missä sä muka sitten käyt saunassa?”

“Mä käyn tuossa tien toisella puolen Hermannissa tai Harjukadulla. Se on aivan eri asia. Mulle sauna on sauna eikä mikään näyteikkuna.”

“Joo mutta tänään mennään Yrjönkadulle. Laita ittes valmiiksi niin nähdään siinä alhaalla viideltä. Arvaa kuka ottaa skumppaa myös?”

“En minä.”

“Otatpas. Ja otetaan sellainen oma looshi. Mä en oikeasti tajua miten sä et ole siellä käynyt.”

“Mä en ole koskaan ollut sellainen homo”, sanoi Valo lyhyesti.

“Ai millainen sä sitten olet ollut?” kysyi Jan maireasti.

Valo tiesi näkemättäkin, että Janin kannen alla oli höyryä. Sitä nousi varmaan korvistakin.

“Sä et tajua minkälaista se oli täällä siihen aikaan. En mä ollut olemassa”, Valo sanoi rauhallisesti. “En mä ollut Helsingissä minikäänlainen, koska mua ei ollut. Mä olin joku muu. Silloin kun mä aloitin työt niin vanhemmat poliisimiehet ajatteli että homot on rottia joita jahdattiin Tähtitorninmäellä ja Töölön pömpelin luona. Ei sulla työkavereina rottia ole. Monille äijille jäi se niin päälle, et-

Entinen poliisi, nykyinen vanhan tavaran kauppias Valo Kurki saa perhetutultaan pyynnön selvittää tapaturmaksi tulkittua kuolemantapausta. Tapaus vie Valon oudoille poluille: onko kyseessä sarjamurhaaja, vai onko kaikki vain sattumaa ja Valon mielikuvitusta? Apua tutkimuksiinsa Valo saa vanhoilta ystäviltaan ja verkostoiltaan, mutta keneen hän voi luottaa?

Yksityiselämässäänkin tapahtuu yllättäviä käännteitä, kun Valo saa postia toiselta puolen maailmaa. Synkeä syksy ehtii kääntyä pakkastalveksi, ennen kuin arvoitukset ratkeavat - tai ainakin osa niistä.

Täydellinen päivä on jatkoa West Endin tytöille. Sarja sijoittuu 1990-luvun Helsinkiin.

Lukijasuosituksia (West Endin tytöt):

"Tiivistetysti: hyvä tarina, mainio kerronta.

Esikoisdekkari? Esikoiskirja? Tuskin."

Dekkarihelmenkalastaja / Instagram

"West Endin tytöt on ilmava kesädekkari, mainiota lomalukemista. Päähenkilökin sai siinä määrin taustayhteyksiä, että jatkoa varmasti seuraa."

TS / Twitter

9 789528 035558